

Burgers en stoommachines

DIT WEET JE NU!

LES 1 VERENIGD KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

Het keizerrijk van Napoleon wordt groot. De Europese landen besluiten hem samen aan te vallen.

Ze verslaan Napoleon in 1815 bij de Slag bij Waterloo.

De overwinnaars maken afspraken op het **Congres van Wenen**. Ze spreken af dat de koningen weer de macht krijgen. In Nederland wordt **Willem I** koning. Frankrijk moet sterke buurlanden krijgen. Daarom voegen ze de Noordelijke en de Zuidelijke Nederlanden samen tot het **Verenigd Koninkrijk der Nederlanden**. De Zuidelijke Nederlanden vinden dat het noorden voorgetrokken wordt. In 1830 volgt de **Belgische Opstand**. Vanaf 1839 heten de Zuidelijke Nederlanden officieel België. De Noordelijke Nederlanden heten Koninkrijk der Nederlanden. De mensen vinden dat de koning te veel macht heeft. In de grondwet van 1848 staat dat het volk de baas is in het land en niet de koning. Het land wordt voortaan geregeerd door **ministers**.

Het land wordt bestuurd door ministers.

LES 2 INDUSTRIËLE REVOLUTIE

In de 18e eeuw wordt in Engeland de stoommachine uitgevonden. De stoommachine neemt het werk van mensen over. Deze periode heet de **industriële revolutie**. Machines maken in korte tijd veel dezelfde spullen. Dat heet **massaproductie**. Op de **wereldtentoonstelling** laten landen zien welke betere en grotere dingen ze maken. De bezoekers kunnen daar de vooruitgang zien. Voor de nieuwe producten halen we grondstoffen zoals cacao en katoen uit onze **koloniën**. Dat zijn gebieden overzee die we veroverd hebben. De machines in Nederland maken veel meer spullen dan we nodig hebben. We kunnen ze ook aan andere landen verkopen, bijvoorbeeld aan onze koloniën. De koloniën zijn ook ons **afzetgebied**.

De eerste wereldtentoonstelling in Londen.

LES 3 GELIJKE RECHTEN

De arbeiders in de fabriek moeten hard werken voor weinig geld. Dat willen ze veranderen. Daarom richten ze een **vakbond** op. Om de omstandigheden van de arbeiders te verbeteren, organiseert de vakbond soms een **staking**.

Aletta Jacobs is de eerste Nederlandse vrouw die afstudeert aan een universiteit. Zij strijdt voor **emancipatie** en vindt dat vrouwen hetzelfde behandeld moeten worden als mannen. Vanaf 1848 hebben alleen rijke mannen **kiesrecht**. In 1917 mogen alle mannen stemmen. Vrouwen mogen pas stemmen vanaf 1922.

Enkele Europese landen verdienen veel geld aan de **slavenhandel**. Er komt steeds meer verzet. In de Verenigde Staten leidt de afschaffing van de slavernij tot een **burgeroorlog**.

Vrouwen eisen gelijke rechten.